

Politiszkos žinios.

Karė Maskolijos su Japonija.

Maskolija vėl išsiuntinėjo neutralizacijos viešpatystės pasiskundimą, buvę Japonija lauzo Činų neutralizaciją. Tuom tarpu, apie nusidėjimus japoniečių protestuojanti pusė negali parodyti faktų, o kad lauzo Činų neutralizaciją garsi Roždestvenskio laivynė, apie tai visi žino, net Činų randas pakėlė protestą, bet caro laivynės oficerai ant protesto nepasirėmė, silepsė chinikuose portuose teip ilgai su kariskais laivais, kaip tik patiko. Visa Roždestvenskio laivynė atplaukė į chiniską portą Wussing ir nors chiniskos valdžios prašė, neapleido portą į toki laiką, kaip reikalauja terptautiskos tiesos. Paskui tikros Roždestvenskio laivynės laivai išplaukė rodis iš porto, bet 3 kreiserius perdūrė liuosnorių laivai pasiliko portui ir prisakymo chinisko porto komendantui neklausė.

Kur dabar yra visa laivynė Roždestvensky, o kur Togo, tikrai nežinia. Pabaijoj pereinamos savaitės į Manillę atėjo telegramai apie didelį mušį Togo su Roždestvenskiu ir, buvę, Togo likosi sumuštas. Patvirtinimo tos žinios, vienog, iki šiol nebuvo. Jeigu Roždestvensky būtų ištikro Togo sumušęs, tai jis būtų apie tai, pranešęs į Peterburgą carui, kadangi tai labai svarbus atsitikimas, žinia apie sumušimą Togo nuramintų siek-tiek Maskolijos gyventojus, sudrąsintų randa ir grįvančius pamatus caro sosto. Jeigu gi Roždestvensky nieko galinčio palankiaminti carą nepranešė, tai aišku, kad nieko tokio nenuveikė. Persiųsti telegramai nebuvo sunku, sumuštas Togo, jeigu iš tikro ji būtų maskolijai sumušę, persiuntimo telegramo nebūtų galėjęs stabdyti, telegrafai gi yra didesniuose chinikuose portuose ir jie jungiasi su pojuriniu telegrafu. Telegramas, vienog, apie pergalėjimą Togo neatėjo į Peterburgą; neatėjo iki šiol žinios ir apie mušį. Galėjo bet susirėmimo tarp išsiųstų ant tirinėjimo jurių mažų laivų, kurie galėjo susitikti kad ir su visa Roždestvenskio laivynė. Bet tie maži, greitai laivai, i didelius mušius nestoja, ištyrę, kas reikia, sušukę kur yra Roždestvenskio laivai, jie, žiupoma, dūmę greitai susijungti su savo laivynė, pranešti saviešiams tą, ką susekė. Tokio atsitikimo net įsiekanti progos pasigirti maskolijai negali už pergalėjimą laikyti. Tokį gal atsitikimą Manillę ir palaikė už pergalėjimą ir net išplatintas Peterburge iš Manillės gautas telegramas nenuoramino nė žmonių, nė rando, nė paties caro, kadangi jam nieks nepatikėjo.

Matyt, vienog, kad Togo nelaukė prie Formozos Roždestvenskio, bet kitur turėjo surinkęs savo laivynę. 27 d. gegužio pranešė telegramai iš Tokio, tai gi Japonijos, jog maskoliska kariška laivynė pasirodė ties Tsu saloms, jurių siaurumoj tarp Korėjos ir Japonijos. Tą pačią dieną atėjo privatiški telegramai iš Washingtono, jog 21 maskoliskas kariškas laivas pasirodė prie Saddle salų, 60 mylių į pietrytų nuo Shanghai. Jeigu tos visos privatiskos žinios teisin-

gos, tai išpultų, kad Roždestvensky padalino savo laivynę į dvi dali ir vieną, tvirtesnę išsiuntė į siaurumus. Japoniečiai, dabojo pasilikusią pietusę dalį, o tuom tarpu didesnę laimingai prisigriebė į Korėjos jurių siaurumą ir yra nuo Vladivostoko vos 650 mylių; jeigu nieks nestabdys, jie į Vladivostoką gali prisigriebti į tris dienas, klausymas tik, ar prie Korėjos krantų prisigriebė visa Roždestvenskio laivynė, ar tik jos dalis. Greičiau turi būti čia visos jos pajėgos, nes būtų beprotytė dalinti laivynę, turint šokią-tokią viltį ant pergalėjimo priešo su visoms pajėgoms. Dalinti pajėgas reikia vien sumuštam, kad nors dalis jų galėtų nuo pergalėjusio priešo ištrukti.

Jeigu gi Roždestvensky atsidaro Korėjos jurių siaurumoj, tarp Korėjos ir Japonijos, tai visi paskalai apie jo neva besistengimus išvengti mušio apskant Formozą, kur jo galėjo laukti Togo, pasirodė neteisingais: Roždestvensky plaukė trumpiausiu keliu į Vladivostoką, žinodamas, kad ant to kelio turisutikti su Togo. Taigi jis nesistengė vengti mušio.

Pagal paskutines žinias, Korėjos jurių siaurumoj jau ištikro prasidėjo didžiausias gal istorijoj laivynių mušis ir tai mušis, kuris išduos tokius svarbius vaisius. Kas iš jo išeis pergalėtoju, sunku įspėti, kadangi, nors japoniečių laivynė silpnesnė, mažiau joje yra didelių mušio laivų, bet japoniškų juriūninkai geriau išlavinti, artileristai šauda taikliau už maskolius. Ne tik maskolijoj ir Japonijoj su istempta atida laukia žinių apie tą milžinišką mušį. Jeigu jame Roždestvensky tapty sumuštu, Maskolijai neliektų jau nė jokios vilties atsigriežti ir ji turėtų taikytis ir tai kuo greičiausiai, kadangi po išnaikinimui Roždestvenskio laivynės užkiltų be abejonės smarkesni maištai visoj Maskolijoj, o atsigrębtai ir ant sauszemio nebutų nė jokios vilties. Jeigu Togo tapty sumuštu ir maskolijai paimtų viršų ant jurių, jie apskunkintų Japonijai privežimą šviežių kareivių, amunicijos ir maisto — tą syk, be abejonės, karė dar negreitai pasibaigtų. Negalima laukti, kad Togo, matydamas, jog įveikia Roždestvensky, laukty, kol jo laivynė suvis išnaikys. Jeigu mušis ištikro užgimė, tai jis turėjo užgimti tarp Japonijos pakrančių, kur yra drutos tvirtynės ir Korėjos porto Masampo, kur teipgi yra jau laike karės parengta japoniečių tvirtynė ir įtaisais laivų taisymui. Taigi drūčiai pagadyti laivai neišstengyt prisigriebti.

Japoniečiai, matyt, žinojo apie visus pasikrutinimus Roždestvenskio laivynės ir leido juos iki Tsu salų, kur japoniskam admiralui išrodė parankiausia vieta mušui. Jeigu gi Togo stoji mušį, matyt, jaučiasi pakaktinai tvirtu. Jam greičiau galima užimti per didelį atsargumą negu neapsvarstyti. Visgi, vienog, iš kalno

nieks negali įspėti, kaip mušis pasibaigs, kadangi prielaidų pajėgų kartais vienas šuvis gali į nieką paversti visus pirm laiko daromus aprokavimus. Tada juriūninkai mušis, nors gal tiek aukų ir nepašims kaip paskutinis po Mugden, kadangi ant abiejų laivynių nėra tiek žmonių kiek po Mugden likosi užmuštų ir pašautų, bet jis yra svarbesniu už visus iki šiol išskus ant sauszemio.

Japoniečiai, žinodami, kad jų laivynė gali būti pergalėta, skubiai į Mandžuriją gabeno kareivius, maistą ir amuniciją, kad ant ilgo laiko pakaktų, jeigu Roždestvensky perkirstų su savo laivynė privežimą. Per visą laiką, nuo pasirodymo Roždestvenskio laivynės chinikuose vandenyse, japoniškų transportiniai laivai gabeno ant mušio lauko žmonis, Mandžurijoj juos organizavo į regimentus. Dabar Japonija Korėjoj ir Mandžurijoj turi jau su viršum 850000 kareivių, maskolijoj gi yra ne kiek daugiau kaip pusė milijono ir tiems, juo toliau, juo sunkiau privežti maistą. Iš Mandžurijos gauti jau negalima, o Siberijoj badas; reikia kiekvieną daiktą gabenti iš Europos. Taigi net jeigu Roždestvensky sumuštu Togo, maža būtų viltis, kad maskolijai galėtų atsigriežti ir gal-gale sumušti japoniečius; jie gali karę tęsti vien ant išdėrėjimo geresnių sandaros išlygų. Visi laisvės draugai Maskolijoj gėldžia pralaimėjimo Roždestvenskio, kadangi tik pralaimėjimai caro gali laisvę žmonėms atgabenti.

Kada Roždestvenskiui pasisekė perplaukti pro Formozą ir Togo ant jo neužpuolė, Peterburge džiaugėsi ir juokėsi, kad Togo pražiopsojo. Tuom tarpu dabar pasirodo, kad jis Roždestvenskio ne prie Formozos laukė, bet laisvę suėmė savo laivynę prie Mazampo, Korėjos pakrantėse, nuo kur ir į Japoniją netoli. Togo pražiopsojo. Nepabaigtas mušis tarp laivynių, kaip mena Peterburge, sulaukė ir japonišką žemės kariūnėse vadovą, Oyama, nuo žengimo prysakin. Mena Peterburge, kad tuom tarpu, iki mušio pabaiagai, sulaukty visi transportai iš Japonijos į Korėją ir Mandžuriją. Laikraščio korespondentai praneša, jog dabar japoniečiai, prie maisto, nors užpuolimo maskolijų ant dešiniojo šono traukiasi prieš maskolius ir traukia pajėgas į rytus, kur Kuroki bando apeiti maskolijų šonus; toliau dar į rytus su savo armija stovi jenerolas Kavamura ir, matyt, japoniečiai dabar rengiasi traukti ne ant Charbino, bet ant Vladivostoko. Bet abiejų pusių vadovai dabar laukia, kaip pasibaigs laivynių mušis.

Paryžiaus laikraštis „Temps“ paduoda žinią, buvę maskolijai rengiasi įsiveržti į neapimtą karės, Chinams prigulintį kraštą, Mongoliją. Matyt, todėl, kad jaučia, jog reiks išdėdėti Mandžurijos, kadangi jos apginti neišstengia, tai nori apvaldyti kiti Chinams prigulintį kraštą, Mongoliją, kuris, nors ir ne taip vaisingas kaip Mandžurija, nors nesiekia jurių, bet daug didesnis už Mandžuriją. Jeigu negalima palaukti geresnių, reikia pasigriežti ne tik Maskolijai, bet ir Japonijai. Pasipriešinimo Činų maskolijai nesitiki.

Paskutiniai, atėję iš Azijos telegramai, praneša, jog Korėjos jurių siaurumoj Roždestvenskio laivynė likosi sumušta. Penki dideli maskoliskai laivai: du mušio laivai „Borodino“ ir „Orel“, galinti paimti sunkenybės po 18000 tonų, ant kurių buvo po 750 juriūninkų ir 3 dideli kreiseriai, teipgi su taisymo įtaisais laivas „Kamčatka“ likosi paskandinti. Japoniečiai nužudė vieną vidutinio didumo kreiserį ir 10 torpedinių valčių. Taigi, suligint su maskolijų nuotrotomis, japoniečių nuotrotos yra mažos, jie nenužudė nė vieno mušio laivo ir tokiu būdu ir kaslink mušio laivų dabar japoniečiai susilygino su maskolijais. Išlikusi maskolijų laivynės dalis dabar dūmėja į Vladivostoką, o japonišką laivynę veja. Kadangi japoniškai laivai greitesni, tai pavyo be abejonės bėgančius ir dar gal kokį paskandys.

Apvaldyti jures maskolijams nepasisekė, mušyje jų laivynė likosi teip labai apsilpnę, kad dar kartą atvirai stoti į mušį su Togo laivynė jau, turbūt, neįsibrėžia. Kadangi Roždestvensky negali turėti vilties sumušti priešo, jeigu jis prisigriebs į Vladivostoką, gali jo laivus Togo laikai uždarytus teip, kaip laike maskoliską laivynę Port Arthur.

Dabar, be abejonės, ir Oyama su žemės kariūnėmis žengs greičiau prysakin, kadangi žino, kad maskolijai negalės perkirsti privežimo iš Japonijos reikalingų daiktų ir šviežių kareivių.

Ką toliau darys caro valdžios, teip daug tuščių vilčių padėjusios ant Roždestvenskio, nežinia. Neutrališkii kraštai, be abejonės, bandys vėl taikyti kariaujančias viešpatystes, nori už Amerikos prezidentas upi užsiperinti garbę taikytojo, tik jo įsikišimo iki šiol nepriėmė vedanti karė.

Paskutiniai admiralų Togo oficiališkii telegramai persto turinį mušį Korėjos jurių siaurumoj daug nelaimingiesniu maskolijams, negu iš pradžių pagarsino. Abudu svarbiausi maskoliskii admiralai, Roždestvensky ir Nebogatov, pateko į nelaisvę drauge su 3000 juriūninkų ir oficerų, 3000 žmonių prigėrė, arba tapo užmuštų. Tik du mažesniejie maskolijų laivai prisigriebė į Vladivostoką, visi gi kiti, arba likosi paskandinti, arba pateko japoniečiams. Taigi caro demonas viltys ant laivynės dingto, ta garsi Roždestvenskio laivynė veik visą prazuono. Japoniečių gi laivynė, kaip garsina Togo, vertų minėjimo nuotrotų neturėjo. Ir atbėgę į Vladivostoką maskoliskii laivai, ištrūkę nuo prazuties, kalba vien apie vieną paskandytą japonišką kreiserį. Visi caro nepasiseikimai išrodė kaip Dievo bausmė už visas neteisebes, kokias žmonės kentė nuo jo netikusių valdžių.

Revolucija Maskolijoj.

Varšavoj tarp pačių žydų užgimė smarkios muštynės, kurios, kadangi randas nesistengė jų stabdyti, traukėsi per kelias dienas. Mat žydai socialistai pradėjo daužyti žydų užlaikomus paleistuvystės namus ir namus pavie-lioms, gydymo darbdavių kabinais laike ligos; darbdavys turi užmokėti policijos uždevdamos bausmes; darbdavys

negali prašalinti vežėjo nuo darbo be pritarino kitų sandraugų; nepaliečiamumo ypatos; dėl straiko darbdavys negali prašalinti darbininko; užmokėsio paprastų algų ir laike štraiko.

Į Vilnių atkanka pulkai iki šiol valdžių persekiojamų unijotų, kuriems kvailios caro valdžios buvo uždraudusios išpažinti jų tikėjimą, kančiais ir persekiojimais, kokius tik nedori caro tarnų smegenys galėjo išmisliti, vertė į stačiatikystę; unijotai dabar reikalauja nuo valdžių priskyrimo prie katalikų. Tai tau! Visi caro paslėmę darbai, visi jų persekiojimai nepažindino stačiatikių skaitliaus, priešingai, savo nedorais darbais pažemino jie stačiatikystę. Kvailas mat nieko naudingo negali padaryti. Nebereikalo maskoliska patarė sako: kvailas padėtojas — pavojingesnis už priešą. Tą patarę gali dabar prie savęs pritaikyti visi kvaili unijotų persekiotojai.

1866 m. caro padavadijimu Vilniuje likosi panaikintos visos tikėjimiskos katalikiškos brolystės, pasiliko tik viena brolystė Šv. Martino prie bažnyčios Šv. Onos; tos nedrįso panaikinti, kadangi ji susidėjo iš svetimačių. Dabar, pagal paskutinį caro manifestą, katalikams Lietuvoj vėl daleista tvirti prie bažnyčių katalikiškos brolystės ir Vilniaus kunigai jau apie tai rupintiesi pradėjo.

Vilniuje davinėja dabar perstatymus operos trupai. Nors Vilnius 10 kartų mažesnis už Chicago, bet jo gyventojai gali klausyti gerų operų tankiau negu Chicago ir tai už pigią prekę.

Is Smorgonės, Vilniaus g.

29 d. balandžio darbininkai Smorgonėj parengė neprilankias randa demonstracijas. Darbininkai pulkais, su raudona vėlava, vaikščiojo po miestą, dainuodami revoliucijonieriskas dainas. Policijantai pasislėpė, todėl susirėmimo nebuvo.

Is Kauno.

Per vėlykas šmet Kauno katalikiškose bažnyčiose buvo parengtos procesijos ne bažnyčių vidury, bet lauke. Procesijos lauke Lietuvoj katalikams buvo nuo 30 metų uždraustas.

Kaune, roda savitarpinės moterų draugystės atsilėpę į miesto rodą su prašymu paremti prieš augštesnes valdžias reikalavimą, kad moterys, lygiai su vyrais, būtų renkamos į miestų rodas ir žemiškas įtaisais, kokias ir Lietuvoj randas ketina įvesti.

Kaune suštraikavo spautuvių darbininkai. Tėliškii katalikiškas vyskupas nusisuntė vidaus ministeriui telegramą, meldamas jį perduoti carui karščiausią padėkavonę už tikėjimiskus paliuosavimus katalikams. Tai tau. Argi už sugrąžinimą to, kas kam priguli, reikia dėkavoti? Už išplėsimą katalikams prigulinių tiesų, už persekiojimą lietuvių per eiles metų caras užsiperlo ne ant padėkavonės, bet ant prakeikimo. Argi kas girde, kad sudžia dėkavotų plėšikui, jeigu tas, matydamas, kad laikymas išplėsto kam daikto yra pavojingu, jį sugrąžina po kiek metų savi-ninkui? Sudžia tokio plėšiko neįteisišys; neįteisišio caro ir likimas, kuris už piktus

darbus teisingiau užmoka už vyskupus, kurie nesigėdi nusižeminti prieš skriaudėją. Galėtų sau vyskupas daryti, ką nori, tik šitame atsitikime savo darbu jis demoralizuoja Lietuvos žmonis.

5 d. gegužio Kaune žydai pakėlė neprilankias randa demonstracijas. Vaikščiojo gatvėms, šaukdami iš revoliucijų ir šaukdami paniekinius carui ir jo visai valdžiai. Rengti žmonių skerdynių, kaip darė Varšavoj, Kaune valdžios nedrįso, nors Kaune, kaip pirmos klasos tvirtynė, kareivių netrūka.

Is Panevėžio, Kauno gub.

Čianykstis specialiskos komitetas nutarė galutinai Panevėžįj parengti šmet žemdirbystės, gyvulių ir naminių pramonės parodą. Paroda trauksis per tris dienas, 13, 14 ir 15 d. berželio šių metų, pagal Amerikoj vartojamą kalendorių.

Is Minsko.

Vėlykas čia, ypač maskolijai, apvaikščiojo su didele baime, kadangi mat prieš tai, nežinia kas, paleido paskalą, kad žydai su dinamitėmis bomboms rengiasi laike vėlykinės dievmaldystės išgrianti stačiatikišką katedros cerkvę. Gubernatorius nuda-vė, kad tam paskalui tiki, bet greičiau jis, supiudimui krikščionių su žydais, pačių rando agentų likosi paleistas. Apsiautė cerkvę trims eilėms policistų, kareivių ir kazokų. Nors norinčių įeiti į cerkvę reikalavo bilietų, kokių nieks žmonėms nedavinėjo. Todėl į cerkvę galėjo ateiti tik apie 60 urėdninkų ir oficerų ir tuos dar viduryj cerkvės apvalginę esanti joje policistai ir žandarai. Viskas, vienog, pasibaigė ant tuškos baimės, bombos ir cerkvė ne tik žydai, bet nieks nemetė. Vien 4 d. gegužio šv. Traicės cerkvėj laike dievmaldystės užgeso elektriskii žiburiai, kadangi nežinia kas nuplovė elektriską dratą.

Bobruisko pavieto bajorų vadovas Achmatov likosi suareštuotas, kadangi prabirbino 50000 rubl. jo globai pavestų svetimų pinigų; pasilegė mat maskoliskai.

Kadangi Minsko miesto valdžios atsisakė išduoti kokių nors padavadijimus apie laiką, kada turi but vakarais uždarinėtos pardavinyčios, tai likosi ir be miesto valdžių prisidėjimo padarytas tarp tarnaujančių pardavinyčios ir jų savininkų sutarimas, kad visi mieste kromai turi buti uždaryti ne vėliau kaip 9 val. vakare.

1 d. gegužio Minsko suštraikavo visi darbininkai šiaučiskų dirbtuvių.

Bobruiske kareiviai be jokios priežasties ant gatvės užmušė du žydus.

Minsko gubernijoj, Naujmiestelio pav., po kaimus apsiereikė liga sustingimo nugaros ir kaklo, kokia siaučia nuo kelių metų Vokietijoj ir Amerikoj. Iš apsirgusių miršta 60%, taigi daugiau negu pusė. Kaimuose Naujmiestelio pav. buvo jau 18 apsirgimų.

Pinsko sveikatos užveida laukia pasirodymo choleros. Užveizda kviečia visus gyventojus nepsitiktėti ant rando, bet visiems ant kovos su laukia epidemija susijungti.

Is Latvijos.

Ministerių roda, kaip gar-sina vokiški laikraščiai, paro-

dijo carui, kad Latvijos vidutinėse mokyklose, taigi gimnazijose ir realiose mokyklose, mokinio kalba būtų vokiška; bet paskutinius examinus, baigiant mokyklas, mokintiniai turėtų laikyti maskoliskoj kalboj. Nieks neužgina, kad vokiška kalba kiekvienam naudinga, bet Latvijoj visgi teip didelės tiesos jai nepiguli: vokiečių Latvijoj yra ne daugiau negu lenkų Kauno gub.. Ten tik latviškai kalbai gali prigulėti tiesos vietinės kalbos, bet ne vokiškai.

Latvijoj, tuluoose kraštuose apsiereikė tarp latvių laukų darbininkų maištai, buvo vėl užpuolimai kaip kur ant dvary samdantių žemlviams. Latviai kaltina dvarponius, kad jie stengiasi vėl baudžia-vę įvesti, kadangi už žemę, vietoj imti samdą pinigus, reikalauja atidurbimo. Latviai nori samdas mokėti pinigais, o ne darbu.

Ant Mintaujos priemiesčio Rygoj, einant policistui Karčinskiui, ant jo su revolvieriais užpuolė keli vyriškiai ir pašovė mirtinai į šoną ir į pilvą. Matyt policistas buvo netikėtas, jeigu užsitraukė žmonių piktumą.

Rygos dirbtuvės dirba. Taigi reikia manyti, kad darbininkų štraikai pasibaigė bent šiom tarpu.

Ant Mintaujos priemiesčio Rygoj likosi nušautos valdžių šnipsas, meisteris medvilnės dirbtuvių Rosner. Užmušėjai iš syk pabėgo, bet paskui policija suareštavo vieną 17 metų latvį, buvusį darbininką medvilnės dirbtuvių. Suimtas prisipažino, bet atsisakė išduoti kitus.

Rygoj 10 d. gegužio suštraikavo porto ir laivų dirbtuvių darbininkai. Jie reikalauja pakelimo algų.

Liepojaus laikraštis „Pribaltijysky Krai“ paduoda žinią, buvę Latvijoj tverias paslaptos draugystės šnipų, kovai su revoliucijonieriais, kurios turi tokius jau mierius ką ir paslaptą policija dideluoose miestuose. Gal but, kad tą paslaptą organizaciją parengė-pats randas, o gal ir pralobę vokiečiai baronai, kurie, teip kaip ir randas, bijosi revoliucijonierių. Kas turi suterštą sauzinę, tas ir bijosi revoliucijos.

9 d. gegužio Liepojoj suštraikavo 800 darbininkų ir meisterių varstotų Liepojaus—Vorozeo geležinkelio. Pasazieriniai ir tarnoviniai traukiai negalėjo išeiti iš Liepojaus.

Liepojųj vėlykos perėjo ramiai. Po vėlykų prasidėjo darbai visose dirbtuvėse. Aplinkiniuose dvaruose samdininkai užsilaiko ramiai.

Naktį, 30 d. balandžio, nežinia kas nupiaustė telefonų stulpus tarp Serbon, Drostenhof ir Rausburg, teipgi tarp Rygos ir Smiltėno. Pirmą vėlykų dieną prieš cerkvę Smiltėnų susirinko apie 1000 kaimiečių latvių, išsitraukė raudoną vėlavą ir ją švytuodami, nutraukė ant kalno Tennis. Ten laikomos buvo revoliucijonieriskos kalbos. Nusisuntė penkis uriadninkus išvalkyti susirakusius, bet tie uriadninkus išvalkė. Pašaukti kariūnė nebuvo galima, kadaugi telefonų drata buvo nutrauktyti. Drostenhofa iš kaimiečių grįžo du suardę kaimiečių vadovai. Tuojiaus parengė jie žmonių susirinkimą, ant kurio laikytos buvo prieš

1905 m. gegužio 27 d. Roždestvenskio laivynė likosi sumušta. Penki dideli maskoliskai laivai: du mušio laivai „Borodino“ ir „Orel“, galinti paimti sunkenybės po 18000 tonų, ant kurių buvo po 750 juriūninkų ir 3 dideli kreiseriai, teipgi su taisymo įtaisais laivas „Kamčatka“ likosi paskandinti. Japoniečiai nužudė vieną vidutinio didumo kreiserį ir 10 torpedinių valčių. Taigi, suligint su maskolijų nuotrotomis, japoniečių nuotrotos yra mažos, jie nenužudė nė vieno mušio laivo ir tokiu būdu ir kaslink mušio laivų dabar japoniečiai susilygino su maskolijais. Išlikusi maskolijų laivynės dalis dabar dūmėja į Vladivostoką, o japonišką laivynę veja. Kadangi japoniškai laivai greitesni, tai pavyo be abejonės bėgančius ir dar gal kokį paskandys.

Apvaldyti jures maskolijams nepasisekė, mušyje jų laivynė likosi teip labai apsilpnę, kad dar kartą atvirai stoti į mušį su Togo laivynė jau, turbūt, neįsibrėžia. Kadangi Roždestvensky negali turėti vilties sumušti priešo, jeigu jis prisigriebs į Vladivostoką, gali jo laivus Togo laikai uždarytus teip, kaip laike maskoliską laivynę Port Arthur.

Dabar, be abejonės, ir Oyama su žemės kariūnėmis žengs greičiau prysakin, kadangi žino, kad maskolijai negalės perkirsti privežimo iš Japonijos reikalingų daiktų ir šviežių kareivių.

Ką toliau darys caro valdžios, teip daug tuščių vilčių padėjusios ant Roždestvenskio, nežinia. Neutrališkii kraštai, be abejonės, bandys vėl taikyti kariaujančias viešpatystes, nori už Amerikos prezidentas upi užsiperinti garbę taikytojo, tik jo įsikišimo iki šiol nepriėmė vedanti karė.

Paskutiniai admiralų Togo oficiališkii telegramai persto turinį mušį Korėjos jurių siaurumoj daug nelaimingiesniu maskolijams, negu iš pradžių pagarsino. Abudu svarbiausi maskoliskii admiralai, Roždestvensky ir Nebogatov, pateko į nelaisvę drauge su 3000 juriūninkų ir oficerų, 3000 žmonių prigėrė, arba tapo užmuštų. Tik du mažesniejie maskolijų laivai prisigriebė į Vladivostoką, visi gi kiti, arba likosi paskandinti, arba pateko japoniečiams. Taigi caro demonas viltys ant laivynės dingto, ta garsi Roždestvenskio laivynė veik visą prazuono. Japoniečių gi laivynė, kaip garsina Togo, vertų minėjimo nuotrotų neturėjo. Ir atbėgę į Vladivostoką maskoliskii laivai, ištrūkę nuo prazuties, kalba vien apie vieną paskandytą japonišką kreiserį. Visi caro nepasiseikimai išrodė kaip Dievo bausmė už visas neteisebes, kokias žmonės kentė nuo jo netikusių valdžių.

Revolucija Maskolijoj.

Varšavoj tarp pačių žydų užgimė smarkios muštynės, kurios, kadangi randas nesistengė jų stabdyti, traukėsi per kelias dienas. Mat žydai socialistai pradėjo daužyti žydų užlaikomus paleistuvystės namus ir namus pavie-lioms, gydymo darbdavių kabinais laike ligos; darbdavys turi užmokėti policijos uždevdamos bausmes; darbdavys

randą kalbos. Dainavo revoliucionieriškas dainas.

Rygoj, nesugautos ypatos padėgė medvilnės dirbtuvė „Tekotl“, bet kad ugnį greitai patėmijo, tai nedavė jai išsiplatinti; padarė ji blėdies tik ant 1000 rubl.

Is Baltstogės, Gardino gb.

Netoli Baltstogės priemiesčio Antonių, darbininkai užpuolė ant fabrikanto Jacoby ir baisiai jį sumušė.

5 d. gegužio, į spaustuvę Misondziuko, Baltstogėj, įsiveržė apie 30 ypatų, daugumą vaikų ir pareikalavo, kad būtų atgaila priimtas iš spaustuvės prašalintas vienas mokininis. Kadangi Misondziuk atsisakė reikalavimą išpildyti, atėję paleido jį kėlis iš revolverio švius, bet nepataikė.

Baltstogėj likosi nuo darbo paleisti visi pagelbininkai gataų drabužių kromuose ir kriokščiokose siuvalose. Tą patį padarė ir duonkepiai.

Nurodymai tėvų vidutinių mokyklų kaimo ir Vilniaus gubernijų mokininių, paduoti apšvietimo ministerijai.

Tėvai vaikų, padavę ministerijai savo nurodymus, yra lietuviai ir lenkai, kuriems, mat, bent čia pasisekė susitaikyti.

Jie nurodo ministerijai, kad maistui, būsimų mokyklų ir juos aiškina neatsakančių mokyklų veikimui. Ypač nupeikia demoralizuojantį vaikų sistemą pratinimo prie šnipinėjimo, ko labiausiai mokinia menko proto maskoliški pedagogai. Toliau nupeikia darymą iš mokyklų politiško įnaigo, kas su mokslo nieko bendro neturi. Dėl politikos lietuvių ir lenkų vaikai negali mokintis prigimtos kalbos ir tikėjimo mokslo prigimto kalboj. Ypač uždraudimas vaikams kalbėti prigimto kalboj platinas ne užtikėjimą vaikų savo mokytojų, o be to ir pats mokslas neįsuduoda atsakančių vaikų. Tos priežastys, kaip sako tėvai vaikų, lietuviai ir lenkai, gimdo nekenkiant mokyklos, o tas gimdo mokininių maistus.

Todėl tai vaikų tėvai nuo ministerio reikalauja:

1) Panaikinti šnipinėjimo sistemo mokyklose; 2) pralaužti iš mokyklų tokių mokytojų, kurie neiškenčia neniekinę ir užgaidinę čia buvusių, įveidžiančių jų tikėjimus ir tautiškos jausmus; 3) Panaikinti uždraudimą tėvams rinkti patiems savo vaikams kvatieras; uždrausti pedagogams kisti į šeimininką ir privatinę gyvenimą mokininių esančių po tėvų globo; 4) sumažinti mokesčio už mokslą; panaikinti turinį ir luominę apribavimą priimant mokininius; 5) dalinti stipendijas studentams; 6) geresnio tėvų mokyklų higienos; 7) panaikinti uždraudimą mokininiams kalbėti prigimta kalba (lenkiška, arba lietuviška) lygiai mokyklų, kaip ir už jos sienų; 8) priverstinio mokymo lenkiškos ir lietuviškos kalbos ir kad tą kalbą mokiniai ne nemokanti gerai maskoliai, bet lenkai ir lietuviai; 9) daleisti lenkam ir lietuviams užimti mokyklose mokinio vietas; 10) pralaužti iš mokyklų tendencijas rankvedžius, ypač istorijas; 11) mokinio tikėjimo lenkiškos arba lietuviškos kalboj; 12) palaužti mokininius katalikus nuo priverstinio lankymo mokyklų katalikiškų švenčių dienos; 13) daleisti privatinis ypatoms mokininiams lenkiškos ir lietuviškos kalbų ir rengti privatinis mokyklas.

Po tuom raštu pasirašė 400 mokininių tėvų lietuvių ir lenkų.

Is Prusų Lietuvos.

Kaime Užpelkiose, netoli Plaskių, sudegė namai kur.

plius Simokaičio. Ugnis užgimė naktį, kaip rodosi, nuo padegimo, kada namieje visi miegojo. Pats Simokaitis gana sunkiai apdegė.

Vindmuose, kasant šulinį ant geležinkelio stacijos, užgriuvo du darbininkai. Kada juos atkasė, abudu buvo jau negyvi.

Ant Tilžės amatų parodos pradėjo jau statyti lietuvišką namą. Lietuviškus namus, vieną, svečiai Tilžės aplinkinėse gali ir be parodos matyti po kaimus.

Lietuvius Dovas Sturmatas iš Gilandžių, kaip paduoda Tilžės „Nauja Lietuviška Ceitunga“, padirbo masinę sugrėbimui šieno, dobilų, pašaro, šiaudų ir tt. ir savo išradimą užpatentavo patentų biure Berlyne. Ji per tai gerėnė už kitas tos veislės mašinas, kad krauja sieną į kapečius.

Lietuvius Viktoras Smalakis, nuo vokiečio Eignerio pirkto Laugalių dvarą už 123000 Mrk.. Tai gerai, kad Lietuvius žemė geležinkelio stacijose, bet negerai, jeigu lietuvių pardavė vokiečiams. Tuo tarpu velionis lietuvių atstovas Vokietijos parlamente, Smalakis, savo gana didelę už algaviškuose padalio į dalis ir didesnę jų dalį išpardavė vokiečiams.

Stalupienų pav., kaime Gerčiūose, perkunas trenkė į liuteronišką bažnyčią ir ją uždegė.

Ant paskutinio turgaus Tilžės mokytojo: už šepelį kviečių 6.70—7.90 Markų, rugių 5.40—5.70 Mark., miežių 4.60—5.00 Mark., avių 3.30—3.50 Mark.. Už kiaušius mokytojo po 30—50 Mark., už penetas po 47—49 Mark., už kiekvieną centnerį svaru mokytojo po 30—50 Mark., už centnerį šieno mokytojo po 3.20—3.50 Mrk., šiaudų 2.20—2.40 Markių.

Nuo Filipinų salų.

Oras čia dabar labai šiltas, lytus nebuvo per šešis mėnesius.

Yra čia keliolika lietuvių, bet jie išsiklaide po visas salas, negalima su jais susieiti. Mieste Cebu esame du lietuviai. Lietuviški laikraščiai pas mudu ateina keturi:

„Vienybė“, „Lietuva“, „Saulė“ ir „Varpas“. Iš tų laikraščių išgirstava apie lietuvių judėjimą. Turime čia teigiamai didelį kareivišką knygyną, tai turima ką skaityti; laiko irgi nestokuoja.

Kareivis.

Is Amerikos.

Biauri žmogžudystė.

SAN FRANCISCO, CAL. Netoli nuo čia, gyvenantis fermeris William Stephas, maty juoselį į brotyrę, nušovė savo patį ir trejų vaikų, du kitų vaikų mirtinai pašovė, kurie pasukė ir numirė. Atlikęs savo darbą, išėjo iš namų ir pamatė keliu važiuojantį pieno išvaiztoją, jį pradėjo šaudyti, bet tas užspakė arklius ir laimingai pabėgo. Ant galo Stephas pats nusisšovė.

Pieskine dargana.

CROOKSTON, MIN. 24 d. gegužio šitoje aplinkinėse siautė pieskinė dargana, tokia jau kaip Mandarijoni, prasidėjusi muišiu po Mugdeno. Dargana prasidėjo po pietų ir buvo teip tamsu, kaip naktis. Besinešiojanti ore pieska matė teidė saulės spindulių ant žemės.

Prigriežti vaikus.

DALLAS, TEX. Gyvenanti Sulphur Springs, Tex., moteriškė, Tip Sanders, prigriežė prude trejų savo vaikų. Vyriausiasis vaikas turėjo jau 6 metus. Moteriškė tą padarė dėl naminių nesutikimų. Vaikų dė ir pati pasiskandino.

Pasimirė darbininkai išnaudotojams.

DES MOINES, IA. Pasimirė pargarsėjus Amerikoj milijonierius Ziegler, matyt žydiškos, ar vokiškos kilmės. Jis teip kirkto, turėjo teigiamas kastyne, kuriose beveik neįsilaudo darbininkų štraikai. Ziegler paliko turtus vertus 25 milijonų doliarų. Palaikė tie patenka 12 m. vaikai, Conradui Bradui.

Miljonierius nusisovė.

ATLANTIC CITY, N. J. Nusisovė čia buvęs milijonierius Juste.

Jis dar neseniai turėjo apie 15 milijonų doliarų turtą, bet noredamas juos dar labiau padidinti, varė visokias tamsias spekuliacijas, kurios nesisekė, žudė vieną milijoną po kitam. Kada jį nužudė ant galo paskutinį milijoną, iškisęs spekuliacijas Amalgamated Copper Co. nemokėdamas dirbti pas kitus, nusisovė. Jutė turėjo 44 metus; paliko patį ir 6 vaikus.

Szalnios.

ST. PAUL, MIN. 26 d. gegužio, naktį, Minnesotoj ir šiaurinėj dalyje Wisconsin buvė didelės šalnos, kurios užkenkė ant laukų javams, sodų vaisiams, ypač gi žemumų plantacijoms. Vienam tik Dunn pavietį šalnos žemumoms pridėjo blėdies ant 50000 dol.

Tvanai.

ALBUQUERQUE, N. M. Upė Rio Grande išsiliejo per krantus ir beveik ant mylios uždėjo laukus. Užlietas teigiam miestelis Tom, turintis 600 gyventojų. Žmonės pasislėpė į kalnus, o didesnę dalį miestelio namų nunešė vanduo. Kadangi vanduo dar vis kyla, tai tvanai dar daugiau blėdies pridirs.

Nelaimas ant geležinkelio.

HUNTSVILLE, KANS. Netoli Čiankyšios stacijos, Santa Fe geležinkelio traukis, paleistas ant netikrų rėlių, užbėgo ant stovinių ant rėlių vagonų. Prie to pašto urėdinkas likosi ant vietos užmuštas, o traukio vedėjas ir pečkūrys mirtinai sužeisti.

NASHVILLE, TEN. Netoli Columbia, ant tilto iššoko iš rėlių traukis. Prie to 8 ypatos likosi sunkiai sužeistos.

AUGUSTA, GA. Ant Louisville & Nashville geležinkelio, netoli nuo čia, susisūšė pasazierinis traukis su angliniu. Prie to 2 ypatos liko užmuštos, viena mirtinai, o 3 nors sunkiai bet ne mirtinai sužeistos.

BALTIMORE, MD. Ant priemiesčio Wespote susisūšė du smarkiai įsibėgę pilni žmonių elektriniai kariai. Prie to viena ypatos liko užmušta, o 25 tapo sužeistos.

FORT WORTH, 25 d. gegužio šitoje aplinkinėse siautė smarki audra ir vėtra. Vėtra pagadino daug triubų, silpnėsnes triobas ant farmų išgrėvė. Kiek iki šiol žino, penkis ypatos liko sunkiai sužeistos; apie užmuštas žinių nėra.

Gaisrai.

EAST ST. LOUIS, ILL. Sudegė čia arklinėlis Mowell & Crouch & Sparts Bros. Ugnie praevo 400 mulų. Blėdį gaisro padarytų skaito ant milijono doliarų.

Isz darbo lauko.

WASHINGTON, D. C. Suvienytų Valstijų senatorius Plat, kuris teigė yra prezidentui United States Express Co. apreiškė, jog štraikuojanti expresinių kompanijų vežėjai ne bus jau atgal prie darbo priimti. Gal sau Washington politikierius gaudinti žmonis, kaip jam patinka, jeigu tas padeda vartoti tamsų biznį. Bet ir politikierius išnaudojama tauta, mokanti mokesčius ir ant užlaikymo tokių politikierių kaip Platt, gali teigti savo reikalavimus statyti ir bandyti ginti šio išnaudotojo. Kodėl tauta ne gali pareikalauti, kad paštas paimtų į savo rankas vaziuojimą sunkesnių pakietų, kaip daro antai Europoj? Tasyk išnyktų ir išnaudojančios žmonis expresų kompanijos, ne būtų vežėjų štraikų ir garsus senatorius ne turėtų jau ką gaudinti. Turi jau ateiti laikas, kad Amerikos tauta susipras ir nesusiduos jėbų kitiems politierius savę išnaudoti, dągi gaudinti. Tasyk ir senatorius Platt ne pagalbės išnaudotojams.

ST. THOMAS, ONT. Čiankyškis sudas, ant gyventojų reikalavimų, nusprendė išvyti iš Kanados visus urėdinkus Pere Marquette geležinkelio ne kanadiečius bet amerikonus. Platinant neuzkamt ne amerikonus Suvienytų Valstijų nacionalistai dabar gali matyti, kokius vaisius išduoda jų platinama neuzkamt. To mat ir kiti kraštai griebiasi prieš amerikonus ir Amerikos randas ne gali savo užkūsi iš kitur išvyti gelbėti, kadangi pats gana tankiai to paties ginklo griebiasi prieš svetimus ateivius. Geležinkelio kompanija prieš sudos nusprendimą padavė apeliaciją, bet nežinia, ar laimės ką.

CHICAGO, ILL. Jeigu štraikai vežėjų Chicagoj ir trumpa laiką nepasilais, be abejonės, kad paremti vežėjus, suštraikuos visi darbininkai dirbant prie triobų statymo. Jau dabar organizuoti triobų statymo darbininkai nenori priimti medegų scabuojančių vežėjų atgabentų.

CHICAGO, ILL. Suštraikavo vežėjai medžių ir lentų krautavėjų, kurie kas pilnėm, platem. Red.

EVELETH, MIN. Darbai aplinkinėse kastyne čia gerai; iš kitur pribuvę darbininkai greitai gauna darbą. Už dienos darbą moka po \$1.80—2.00, dirbant ant kontraktų gauna po \$2.50—3.00.

BUTTE, MONT. Sidabro kastyne darbai čia gerai ir užmokestis neblogas: moka 4 dol. už 8 darbo valandas. Negerai vien, kad lietuvių čia mažai.

M. L.

WASHINGTON, D. C. Rando padavimui likosi uždrausta kur nors prie rando ir viešos naudos darbų naudotiesi iš šedinių kalėjimuose nusidėjėlių darbo.

SALT LAKE CITY, UTAH. Vakarinė kalkanasių organizacija, susirinkusi ant konvencijos, nutarė šelpiti kovojančius su išnaudotojais Chicago vežėjus.

MILWAUKEE, WIS. 150 dailių Čiankyškų alaus leidinių, kurie nuo dviejų mėnesių buvo ant štraiko, sugrįžo prie darbo ant senų štraikų.

ALLGHEHY, PA. Darbai čia gerai. Dirbtuvėse Pressed Steel Car Co. pasibaigė štraikai ir dabar dirba gerai.

NEW YORK. Suštraikavo čia dailių darbininkų alaus leidinių. Jie reikalauja 8 darbo valandų ir po 21 dol. ant sanvaitės.

WASHINGTON, IND. Katilioriai varstotų Baltimore ir Ohio geležinkelio pakelė štraiką.

PITTSBURG, PA. Darbai kastyne Pittsburgh Coal Co. dabar čia visur gerai.

ISZ

Lietuviszku diry.

Kur siųsti aukas?

Pas mus žmonės dabar deda aukas ant besimokinančios jaunomės, ant palaikymo revoliucijos Lietuvoj ir ant kankitinių. Priimėsimui aukų yra tam tiki komitetai ir kasieriai. Likosi jau štraiktas ant galo ir centrališkas komitetas priimėsimui aukų ant palaikymo revoliucijos; kasierium to kom. liko štraiktas Dr. Šiupas (jis yra teigiam kasierium besimokinančių „Aukros“ Dr. Šiupos fondo. Adresas jo: 328 Federal st. Philadelphia). Todėl tai sudėtas aukas pridera siųsti tiesiog atsakančių komitetų kasieriams; siuntinėjimas į laikraščius padidina tik kaštus, kadangi laikraščiai pinigų paskui jau turi persiųsti komitetų kasieriams, o tas neapsieina be kaštų, o kaštai tie nereikalingi, galima juos sumažinti, siunčiant pinigų ne laikraščiams, bet tiesiog atsakančių komitetų kasieriams. Rūdos persiuntimo kaštai ne didžiausi, bet kad siuntinių būvų diktai mažoms sumoms, tai per metus susirenka jau doliarai ir tie pinigai be naudos ir be rekalo išmesti.

Rods mūsų žmonės siunčia sudėtas į laikraščius aukas todėl kad bus tuščių pagraisintys. Bet ir tame norinti savo aukas pamatyti pagraisintus gali nusiraminti, nes įsą pagraisintus laikraščius atsakančių komitetų kasieriams. Tas gi kaštus mažiau, negu siuntinėjant pinigų per keleto rankų ir darbo bus mažiau. Per tai per metus užsiėdys keli doliarai viešai naudai paskirti pinigai.

Nors paviršutiniškai prisizūrėkim į Suvienijimų mierius ir uždavimus.

1. Suvienijimas Rymo Katalikių dergia tautiškių Suvienijimų, aplaukia jį už bedievišką.

2. Tautiškas Suvienijimas yra kurliojusios keleto ypatų, kurios penko seimo nutarim sulaužė, bet jie dar vis tebe ra Suvienijime kaip geri sanariai ir organizacijos vadovai.

3. Lietuvių Laisvamanių Suvienijimas kovoja su tikėjimais, jo vadovai sako, buk S. L. L. miečiai, daug praktiškesni už socialistų partijos todėl, kad jie ne politiški; jiems rodosi geriausia grūti, dergti tikėjimus, niekinti kunigus ir bažnyčias ir vis įkalba, kad kovoją už laisvę žmonių, o patys elgiasi teip kaip Colorado kazarai.

4. Gal jau daugias tokių seimu nebus kaip kad L. L. S. 21 gegužio nutarimai buvo šie: 1) kas nori priklausti prie L. L. S. turi netikėti religijai; 2) mūsų Suvienijimą gali priigulėti republikonai, demokratai ir socialistai, bet su pasarga, kad jie turi but netikėti religijai. Seimas pasibaigė prakalboms. Kalbėjo Šiupienė, Dembskis ir Šiupas, paskutinieji du kalbėtojai stengėsi išalkinti vadinamąjį „Lietuvą“, kunigų ir bažnyčių, bet jeigu Rockefeller norėtų priklausti prie L. L. S., jeigu jis yra netikintis, tai galėtų priklausti. L. L. S. yra kaipi miškins be jokio kito programo, turintis už mierį vien kovą su tikėjimu.

Kol bus toks supratimas, mes ne susivienysime į vieną bendrą Suvienijimą besirupinant apie žmonių laisvę. Mums rodosi, yra

dar svarbesni reikalai už kovą su bažnyčiomis, kanigais ir tikėjimais. Socialisto vaikas.

Is Worcester, Mas.

Čia gyvena diktas lietuvių būrelis, yra ir keletas vertėlių: du duonkepį, 8 grosernės ir du pool ruimai.

Darbai čia gerai ir iš kitur pribuvę darbininkai greitai čia gauna darbą. Darbai, kaip visur, ne vienoki: yra geresni, brangiau apmokami ir niekesni. Žmoniai be darbo čia nėra, tas ne dirba, kas dirbti ne nor.

Daugelis Čiankyškų lietuvių priguli prie draugystės, daugiausiai priguli prie Šv. Ladviko Dr. Šiupos, kadangi kunigėlis per pamokslus giria draugystę ir niekina į ją nepriguliusius. 21 d. gegužio kunigėlis perskaitė pravarde tų, kurie sudėjo 60 dol. ant kunigų išleidyknygų, prašė, meldė Šv. Jurgio Dr. Šiupos, kad teiktų; teigiam paaudaut, kad susirinkti bent iki šimto doliarų. Kunigėlis sunkiai barškaitančius, pagal jo nuomonę, bedieviškus raktus, prie kokių prikaist „Saulė“, „Lietuva“, „Vienybė“, „Spindulį“ net „Keleivį“, kadangi buk šitie laikraščiai išveda žmonis iš kelio (tą daro ir kunigai ypač nedorai besielgiant). Rd.; visi tie raktai buk išleidyknygių bliupantų. Liepė ne priimti neti savo stabas skaitančių tuos laikraščius (o ką liepė daryti su tais, kurie glamonėja krutis kankartų merginų? Rd.).

Mūsų kunigėlis, pats turėdamas šį tą negero ant savo sauzinės, gana ilgai tylojo, dabar vėl draudžia žmonėms skaityti ir nori juos tamsybiškai laikyti. Ar jo drausmės išduoda vaisius, sunku pasakyti; skaitančių čia yra mažai. Kodėl kitų tautų kunigai ne draudžia skaityti žmonėms ne jokių raštų? Gal kiti kunigai ne žino, kas yra bedieviški raktai? Reiktų kitų tautų kunigų ant pasimokimui siųsti pas kunigą Jakštį, o jie be abejonės nuo jo daugelio kitiems nežinomų dalykų galėtų išmokyti, ypač turėtų pasimokyti geriausio budo išmokimo giedoti jaunus giedotes. Tas ir kitiems kunigams gal išleidyti ant naujų. Gal vienog but ir teip, kad mūsų kunigėlis ne moka atskirti bedieviškumo; bet tasyk jį reiktų siųsti pas kitų tautų kunigų pasimokyti, paskui gal ir savo parapijonus, vietoj neuzkantos ir jo geresnio, ko dorensio galėtų pamokyti, dabar žmonėlis mažai gero bažnyčioj išgirsta.

I. B.

Paaiškinimas atsišaukusiems Lietuviams, norintiems pradėti mokintis.

Rašydams pagraisintą jį „Lietuva“, tipus no 20, maniau, kad atsišauks mažas skaitlius, bet atsišaukė arti šimto per 4 dienas, o kiek da atsišauks, nežinau, todėl, negalėdams suteikti kiekvienam skryium atsakymą, paaiškinu per laikraštį. Apie darbą. Fabrikų čia nėra. Kaip buvo progna, norinti dirbti gauna darbą virtuvėse ir patarnavimu prie stalų, nes prie tokios daugybės žmonių, reikalingi yra patarnavimai; mintose vietose norintieji gaus darbą, kaip bus vakansijos.

Apie mokslą: Priima kad ir mažai mokintis ir mokina iš pradžių: skaitymu, rašymu, gramatikos, aritmetikos (katal. pusl. 11 prigat. Dep.). To pramokus, gali skirti į mokinis, ko tik nori vesti knygas (buchhalterijos), pedagogijos, matematikos, aptekorystės, teptorystės, inžinerijos, tiesų, daktarystės ir tt. Muzikos ant pučiamų instrumentų.

Kastai užsilaukimo: Mokeskis už mokslą, valgį ir kambarį, nedirbant, siekia apie 135 dol. ant metų; tą gal pats aprokuoti, perskaitęs katalogę, ant pusl. 38. Turtingesni brangiaus mokslą už viską.

Gavęs darbą, tik už valgį gali atidirti, už mokslą gi ir kambarį reikia mokėti. Prie to da buvo kaštai ant knygy, popieros, už skalbimą marškinų ir tt.

Suprantama, kad Suvienytų Valstijų mokyklų visur yra, bet pagal mano manymą, kitos neteip prieinamos“. Mat čia dėl daugybės studentų, galima pigiau užsilaukyti. Todėl studentų netruksta.

Katrie, apskaitę savo išteklių, panorės atvažiuoti, tai velių pributi 2 dienas ankščiau prieš turėtiną, paveizdan 18 berzelio, geriau pributi 10 arba 11 dienų, tad galima pasirinkti pigesnę kambarį.

Geriausieji pradėti mokintis pradžioje termino (žiūrėk paskutiniame pusl. katal.).

Vaziuoti reikia ne ant mano adresu, bet ant Valparaiso College, kur turi tam tikrus vyrys ir aprūpina kiekvieną. Nuo stoties atvažiuoti su baksu už 25c. Čekį nuo baksu reikia paduoti vežėjui.

Jeigu ant termino kas ne suspėję, gali atkakti ir vėliau.

Jeigu nors 8čia dalis pributų iš

atsišaukusį, tai už keletos metų lietuvių turėtų savo daktarus, lojerius ir šiaip mokintis vyrys.

Apie tai, kaip ilgai reikia mokintis, to negal nieks pasakyti, nes tai priguli nuo proto ir gabumo.

Daugiau paaiškinimų per laikus niekam neuduosi, bet katalogę bus prisistatęs kiekvienam, katrais tik pareikalaus. Vaziuojanti tegul man parašo atvirą laišką.

A. Ramanauskas,

96 So. Greenwich st.,

Valparaiso, Ind.

Is Westville, III.

Čiankyščiai lietuvių prieš rinkimus paprastai stengdavosi išnaudoti politiką ir koki trupiniai kartais ir nupuldaivo į gerkle mūsų politikierių; prikalbėti svetimaučių, tverdavo politiškus klubus, kurie po rinkimų paprastai, nieko gero lietuviams ne padarę, išnykdavo. Šmet atmetė visus prikalbėjimus svetimausių politikierių, sutvėrė savistovų neprigulminę klubą ant pastovių pamatų, kadangi sanariai gaus pašalpą ligoj ir posmering. Matyt Klubas lietuvių užgaidina, kadangi prie jo prisiraše apie 200 sanarių. Norinti prisirašyti, gali ateiti ant miesto salės, ant Klubu susirinkimų, koki atsibuna paskutinį nedidienį kiekvieno mėnesio.

Pečiokas.

Is Montreal, Canada.

Čiankyščioj pašelpinėj draugystę užgimė nesutikimai, sanariai pradėjo apkalinti viškinus už lauzymą draugystės konstitucijos. Revizijos komiteto sanarys apreiškė, jog rado kasoj ant 36 dol. mažiaus pinigų, negu knygos užrašai. Ant galo liko išrinktas naujas komitetas peržiūrėjimui draugystės knygų.

20 d. gegužio Čiankyškų pašelpinė draugystė neva rengė balių ant savo naudos, bet po balių pelną pasilaikė balius rengėjai. Ant balius tvarkos nebuvo.

Isz visur.

Maskoliški laikraščiai garsina, jog dėl dabartinės karės atlanke badas gyventojų visos rytinės Sibierijos, teigiam sąsąs Rytinėj pussalį Kamčatką. Dėl karės žvejai negalėjo žvejoti. Gyventojai jau suvalgė savo žuonis, kurie yra svarbiausiais naminiams jų gyvuliais. Dėl karės ne galima buvo atgabenti miltų, todėl nėra nė duonos. Amuro apskrityj sustojio visi darbai, pulkai žmonių minta iš elgetavimo. Orošaniai, gyvenanti prie Totoriškos jurių užlajos čielais kaimais miršta nuo bado. Jeigu karė užtrauks dar pusę metų, šimrs nuo bado visi čiabuviai pakrantėse rytinės Sibierijos.

Maskoliai ir lenkai, geresniam susipratimui ir susitarimui, nutarė sutverti Peterburge terptautišką klubą, į kurį, apart maskolių ir lenkų, būtų priimti teigiam inteligentiški reprezentantai kitų Maskolijoj gyvenančių tautų, bent iš pradžių, turi but maskoliai ir lenkai. Jeigu teip, tai nėra pamato vadinti Klubą terptautišką, kadangi jis bus tik lenkiškai-maskoliškų, kitos tautos ne gali teisti buti vergus lenkų ir maskolių, todėl į Klubą nesirašys.

Londono laikraštis „Daily Chronicle“ pagraisno žinią, buk Bulgarija Maskolijoj nuo Argentinos pirkto penkis apkaustytus kreiserius ir 3 torpedų gaudytojus. Laivus tuos perdus maskoliais prie salos Naujos Gvineos. Už tai, buk Maskolijua duoda 2500000 dol. medegos dirbimui geležinkelį. Maskolijai Argentina ne norėjo savo laivų parduoti, todėl mat patarpininkavo neutrališka Bulgarija. Nežinia dar vienog, ar teisingu Londono laikraštis pagraisno žinią.

Paryžių pasimirė garsus bankierius, turtingiausias žmogus visoj Prancuzijoj, žydas Alphonse Rothschild, gimes 1825 metuose. Sudėjus į krūvą turėjusio brolių, kurie iš vien varo reikalus, jie drauge daugiau turi metinių įplaukų negu ne viena viešpatystė. Antai Maskolijua be Rothschildų pagalbos užrubežiuose niekur ne gauna paskolas, todėl reikalauja paskolas, paprastai šiek tiek palengvina Maskolijoj žydų padėjimą.

Laikraščiai praneša, buk Maskolijua, matydamas, kad negali apginti salos Sachalino, siūlo ją Suvienijimui.

Laikraščiai praneša, buk Maskolijua, matydamas, kad negali apginti salos Sachalino, siūlo ją Suvienijimui.

Laikraščiai praneša, buk Maskolijua, matydamas, kad negali apginti salos Sachalino, siūlo ją Suvienijimui.

vienytoms Valstij

